

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. maj 2023
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Anders Svane Restorff
Caspersen
Sagsnr.: 2023-0030-8835
Dok.: 2825506

Besvarelse af spørgsmål nr. 701 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 701 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. april 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 701 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om han mener, en værge skal kunne misbruge sit værgemål til at udelukke en familie fra besøg? Der henvises til ”Mette måtte ikke besøge hjerneskadede bror - manden bag tjener penge på 72 værgemål”, | TV2 Østjylland, den 26. april 2023.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Familieretshuset, hvortil jeg kan henholde mig:

”Det fremgår af værgemålslovens § 24, at værgen inden for hvervets omfang skal varetage interesserne for den, der er under værgemål. Det er værgens opgave at handle på den værgedes vegne i de spørgsmål, som værgemålet omfatter. Dette gælder både for de faste værger, som Familieretshuset har antaget, og for værger, der har en familiemæssig eller anden personlig relation til personen under værgemål.

Omfatter værgemålet økonomiske forhold, skal værgen ifølge værgemålslovens § 25 blandt andet sørge for, at indtægterne anvendes til gavn for den, der er under værgemål, og at formuen bevares og giver et rimeligt udbytte.

Værgens adgang til at handle er ikke ubegrænset. Når værgemålet omfatter alle økonomiske forhold, skal værgen f.eks. have Familieretshusets tilladelse til forbrug af den værgedes formue og til køb og salg af fast ejendom. Familieretshusets afgørelser herom kan påklages til Civilstyrelsen. Når værgemålet omfatter alle økonomiske forhold skal værgen tillige udfærdige et indtægtsregnskab hvert år. Afhængigt af formuens størrelse skal en godkendt forvaltningsafdeling i et pengeinstitut eller Familieretshuset godkende regnskabet.

Omfatter værgemålet personlige forhold (personligt værgemål), skal værgen tage stilling til vigtige personlige spørgsmål af retlig karakter. Værge må blandt andet påse, at den, der er under værgemål, har forhold og får den pleje, som efter en almindelig vurdering må anses for nødvendig eller rimelig. Den, der er under værgemål, bør informeres om anliggender af en vis betydning og rækkevidde, og værge skal rådføre sig med denne, inden der træffes vigtigere beslutninger, jf. værgemålslovens § 26. Dette forudsætter, at information og medvirken er mulig i forhold til tilstanden og forståelsen hos den, der er under værgemål.

Værgens adgang til at handle selvstændigt er begrænset til sædvanlige dispositioner f.eks. betaling af regninger og antagelse af bistand til arbejde i hjemmet.

En værge i et personligt værgemål kan godt træffe beslutning om en besøgsrestriktion. Værgeren skal i den forbindelse ikke have Familieretshusets forudgående godkendelse.

Forud for beslutningen om besøgsrestriktion skal der være gjort forsøg på at løse problemerne. En personlig værge har endvidere kun beføjelse til at lave besøgsrestriktioner i borgerens eget hjem, f.eks. hvis vedkommende er på plejehjem eller bosted, vil det være i borgerens egen lejlighed/værelse (og ikke på fællesarealerne).

En personlig værge kan begrænse (ved en besøgsrestriktion) eller forbyde (ved et besøgsforbud) en pårørendes besøg, hvis besøgene skønnes at skade den pågældende. Værgeren kan derimod ikke beslutte, at en borger ikke må forlade boligen eller ikke må tage på besøg. En personlig værge kan endvidere kun træffe beslutning om en besøgsrestriktion, hvis borgeren enten ikke har en holdning til besøget eller hvis borgeren ikke ønsker besøget.

Hvis der klages over værgens beslutning, kan Familieretshuset beslutte at undersøge, om beslutningen ligger inden for værgens beføjelser (hvilket en besøgsrestriktion eller et besøgsforbud gør, hvis det er en personlig værge), og om den konkrete beslutning var berettiget. Familieretshuset indhenter i sådanne tilfælde en redegørelse fra værgeren og anmoder også om dokumentation f.eks. fra bosted, læge eller lignende, som underbygger værgens beslutning.

I øvrigt kan en person, der har retlig interesse (søgsmålskompetence) i at få en disposition foretaget af værgeren prøvet ved domstolene, anlægge sag mod værgeren, jf. f.eks. Vestre Landsrets dom af 21. november 2000 (trykt i UfR 2001.464 V), hvor to døtre udtog stævning mod en værge for at få ophævet dennes beslutning om at nedlægge besøgs- og telefoneringsforbud.”

Der henvises derudover til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 700 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, der indeholder en beskrivelse af reglerne om tilsyn med og afbeskikkelse af værger.